

Protocol Indicatiestelling Hulp bij het Huishouden

Gecontroleerde en geactualiseerde versie

Bureau HHM

MW/17/2164/brunshh

21-11-2017

Drs. Marco Wolves

Gemeente Brunssum

0. Algemeen

Voor de hulp bij het huishouden kennen we de volgende indeling in activiteiten:

Aard van de activiteiten	Activiteiten
1. Huishoudelijke werkzaamheden	Licht huishoudelijk werk
	Zwaar huishoudelijk werk
	Wassen en strijken
2. Boodschappen en maaltijden	Maaltijden
	Boodschappen
3. Organisatie van het huishouden	Dagelijkse organisatie van het huishouden
4. Advies, instructie en voorlichting	Instructie huishoudelijke taken en omgaan met (technische) hulpmiddelen
5. Verzorging en/of opvang kinderen	Wassen, aankleden, eten geven, etc.

De hulp bij het huishouden (HbH) wordt toegekend in minuten, gebaseerd op de hoeveelheid tijd die de verzorging van het huishouden kost. Deze tijdsnormering is gebaseerd op het onderzoek van bureau HHM naar onafhankelijk en objectief onderzochte normen voor hulp bij het huishouden voor de gemeente Utrecht (9 juni 2017). Met goede redenen kan hiervan worden afgeweken (maatwerk). Er kan extra tijd aan de totale tijd worden toegevoegd als hiervoor indicatoren zijn. Dan wel kan de totale tijd worden verlaagd, als de cliënt zelf of personen uit het netwerk van de cliënt activiteiten uitvoeren.

0.1 Gemiddelde cliëntsituatie als basis

De normtijden zijn gebaseerd 'een gemiddelde cliëntsituatie' (zie onderstaande kader) in een één- of tweepersoonshuishouden.

Gemiddelde cliëntsituatie:

- een huishouden met 1 of 2 volwassenen zonder thuiswonende kinderen;
- wonend in een zelfstandige huisvestingssituatie, gelijkvloers of met een trap;
- geen huisdieren aanwezig die extra inzet van ondersteuning vragen;
- er is sprake van zelfredzaamheid van de cliënt ten aanzien van het dagelijks op orde kunnen houden van de woning (bijvoorbeeld aanrecht kunnen afnemen, algemeen opruimen);
- de mogelijkheden van de cliënt om zelf bij te dragen aan de activiteiten die moeten worden uitgevoerd om te komen tot het te behalen resultaat zijn zeer beperkt;
- ondersteuning vanuit mantelzorgers, netwerk en vrijwilligers bij activiteiten die moeten worden uitgevoerd om te komen tot het te behalen resultaat is zeer beperkt;
- er zijn geen beperkingen of belemmeringen aan de orde bij de cliënt die maken dat de woning extra vervuult of dat de woning extra schoon moet zijn;
- de woning heeft geen uitzonderlijke inrichting en is niet extra bewerkelijk of extra omvangrijk.

0.2 Welke activiteiten en wie doet deze

In dit protocol is sprake van een 'totaal-lijst' van benodigde activiteiten en bijbehorende frequenties hiervan, die allemaal moeten worden gedaan ten behoeve van het resultaat 'een schoon en leefbaar huis'. Per huishouden is sprake van variatie wie de activiteiten feitelijk uitvoert. Wat doet de cliënt zelf, wat doet een eventuele partner of mantelzorgers, wat wordt geregeld vanuit de sociale basisinfrastructuur en tenslotte wat biedt de gemeente in deze als maatwerkvoorziening HbH.

De maatwerkvoorziening die wordt geboden in het kader van een 'schoon en leefbaar huis' heeft betrekking op de regulier in gebruik zijnde ruimten in het huis: woonkamer, slaapkamer, keuken, gang/trap/overloop, badkamer en toilet. Het onderhouden van de buitenruimte en glasbewassing buiten hoort niet tot de maatwerkvoorziening HbH.

Totaallijst uit te voeren activiteiten t.b.v. 'schoon en leefbaar huis'	
Activiteiten	Resultaat en reikwijdte
Licht en zwaar huishoudelijk werk	<p>De cliënt beschikt over een schoon en leefbaar huis.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit betekent dat de regelmatig gebruikte ruimten zoals woonkamer, keuken, slaapkamer(s), toilet, badkamer en hal schoon en leefbaar zijn. • Schoon wil zeggen dat sprake is van een algemeen aanvaard basisniveau van schoon, te realiseren door periodiek schoon te maken. Hiermee wordt een basis van hygiëne geborgd en vervuiling van en gezondheidsrisico's voor bewoners worden voorkomen. • Het betreft uitsluitend de binnenzijde van het huis. • De frequentie van schoonmaken is afhankelijk van wat nodig is om tot het resultaat te komen, dit is niet noodzakelijk wekelijks. • Verzorging van planten en huisdieren moet wel gebeuren, dit valt onder verantwoordelijkheid van de cliënt en niet onder de gemeentelijke voorzieningen.
Wassen en strijken	<p>De cliënt beschikt over schone kleding, beddengoed en linnengoed.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kleding, beddengoed en linnengoed wassen, drogen, bovenkleding zo nodig strijken (geen overig strijkwerk), opvouwen en leggen of ophangen in kasten. • De cliënt moet redelijkerwijs doen wat mogelijk is om het ontstaan van extra was en extra strijkgoed te beperken.
Maaltijden	<p>De cliënt moet op meerdere momenten per dag eten en drinken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De maaltijdverzorging omvat broodmaaltijden en de warme maaltijd. • Wanneer de cliënt niet of onvoldoende zelf haar/zijn maaltijden gereed kan maken, niet of onvoldoende gebruik kan maken van algemene of algemeen gebruikelijke voorzieningen zoals kant- en klaarmaaltijden, maaltijdbezorging aan huis en dergelijke, dan kan ook het koken van een maaltijd onder deze activiteit vallen.
Boodschappen	<p>De cliënt beschikt over de primaire levensbehoeften.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wanneer de cliënt niet of onvoldoende zelf kan voorzien in haar/zijn primaire levensvoorzieningen (boodschappen halen), niet of onvoldoende gebruik kan maken van algemene of algemeen gebruikelijke (zoals boodschappendiensten van winkels, maaltijdbezorging door vrijwilligers aan huis en dergelijke), dan kan het bieden van ondersteuning de boodschappen onder deze activiteit vallen (zoals lijstjes maken, bestellen via boodschappenservice) en/of in de winkels kopen en opbergen bij de cliënt thuis).
Organisatie van het huishouden	<p>De cliënt heeft niet voldoende overzicht om de eigen huishouding op orde te houden en wordt hierbij ondersteund.</p>
Advies, instructie en voorlichting	<p>De cliënt kan ondersteuning bij het huishouden nodig hebben in de zin van advies, instructie of voorlichting.</p>
Verzorging en/of opvang kinderen	<p>Kinderen tot 12 jaar worden tijdelijk in de thuissituatie verzorgd of opgevangen wanneer de reguliere verzorger(s) geheel of gedeeltelijk uitvalt/uitvallen. De aard en omvang van de ondersteuning is afhankelijk van leeftijd en ontwikkelingsfase van het kind en de omstandigheden.</p>

Hulp bij het huishouden heeft betrekking op aanvullende ondersteuning bovenop hetgeen de cliënt zelf en/of met zijn of haar omgeving doet (eigen kracht). De activiteiten kennen een vaste gemiddelde tijd, ze zijn 'genormeerd', waarbij op basis van specifieke omstandigheden sprake kan zijn van meer of minder inzet van tijd op de totale tijd.

0.3 Gemiddelde normtijd

Notabene: activiteiten kennen in dit protocol op basis van onderzoeken een 'vaste gemiddelde normtijd'. Dat betekent niet dat in in ieder huis een activiteit ook daadwerkelijk in die normtijd kan worden gedaan. Soms vergt dit meer tijd, soms minder tijd, sommige activiteiten worden ook niet iedere week gedaan, maar de tijd wordt wel per week toegekend. De totale tijd die beschikbaar komt door de gemiddelde normtijden van alle activiteiten bij elkaar op te tellen, is voldoende om door de weken heen het resultaat schoon en leefbaar huis te bereiken.

0.4 Indirecte tijd

Een huishoudelijke hulp besteedt daarbij per bezoek ook tijd aan onder meer aankomst, vertrek, sociale interactie, administratie en dingen afspreken met de cliënt. Dit is de 'indirecte tijd' (geen reistijd). Voor deze indirecte tijd wordt in Brunssum gerekend met een gemiddelde normtijd van 22 minuten per week per bezoek. Als sprake is van meerdere korte bezoeken momenten per week, dan is niet bij ieder bezoekje deze volledige indirecte tijd benodigd.

0.5 Signaleringsfunctie

Verder is ook de signaleringsfunctie in Brunssum onderdeel van de maatwerkvoorziening HbH. De signaleringsfunctie is een belangrijke taak van de huishoudelijke hulp. Deze functie is met name geborgd in de indirecte tijd. Maar uiteraard vindt signalering ook plaats gedurende de totale tijd dat een huishoudelijke hulp bij de cliënt aan het werk is.

0.6 Afronding normtijden

In dit protocol zijn normtijden met minuten in decimalen opgenomen (2,2 of 7,6 bijvoorbeeld). Vervolgens zijn de totaaltellingen afgerond op hele minuten. In de uitvoering vindt uiteindelijk, als alle normtijden zijn opgeteld, afronding naar boven plaats op de eerstkomende 5 hele minuten.

0.7 Gebruikelijke zorg

Er bestaat geen recht op hulp bij het huishouden voor zover sprake is van gebruikelijke zorg. Dit is zorg of ondersteuning die geleverd wordt door één of meerdere huisgenoten van de cliënt. Dit kan een partner, ouder of inwonend kind zijn, ongeacht of ze de gebruikelijke zorg willen leveren. Een gezin of gezamenlijk huishouden wordt geacht samen de verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor het huishoudelijk werk en taken over te kunnen nemen voor degene die hier niet meer toe in staat is.

Hieronder wordt aan de hand van leeftijd aangegeven wat de norm is ten aanzien van wat gebruikelijk is en daarmee dus ook wat bovengebruikelijk is. Voor bovengebruikelijke zorg kan, als de cliënt dit nodig heeft, een maatwerkvoorziening worden geboden.

Het normenkader voor gebruikelijke zorg is:

- Kinderen tot 5 jaar kunnen geen bijdrage leveren aan het huishouden.
- Kinderen van 5 t/m 12 jaar kunnen naar vermogen worden betrokken bij licht huishoudelijk werk zoals opruimen, tafel dekken & afruimen, meehelpen met afwassen & afdrogen, een boodschap doen, was in de wasmand gooien.
- Kinderen vanaf 13 jaar kunnen daarnaast hun eigen kamer op orde houden, d.w.z. rommel opruimen, stofzuigen, bed verschonen.
- Een 18 tot 23-jarig inwonend kind kan een eenpersoonshuishouden voeren. De daarbij behorende huishoudelijke taken zijn: schoonhouden sanitaire ruimte, keuken en een kamer schoonhouden, de was doen, boodschappen doen, maaltijd verzorgen, afwassen en opruimen, eventueel jongere gezinsleden verzorgen en begeleiden.

Hierbij gaan we uit van 2 uur uitstelbare zware huishoudelijke taken per week en 3 uur lichte, niet uitstelbare, huishoudelijke taken per week, exclusief eventuele verzorging en begeleiding van jongere gezinsleden.

- Een volwassen gezonde huisgenoot wordt geacht alle huishoudelijke taken over te nemen als de primaire verzorger van het huishouden uitvalt.
- Bij ouderen van boven de 75 jaar kan indien nodig hulp voor zware huishoudelijke taken worden geïndiceerd die anders tot de gebruikelijke zorg behoren.

Daarnaast hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Ouders hebben een zorgplicht voor hun kinderen. Die zorgplicht hoort tot de gebruikelijke zorg.
- Iedere volwassene wordt geacht naast een volledige baan of opleiding een huishouden te kunnen voeren.
- Gebruikelijke zorg gaat voor op maatschappelijke participatie.
- Met fysieke afwezigheid van huisgenoten wordt in het kader van gebruikelijke zorg alleen rekening gehouden als het gaat om aaneengesloten periodes van tenminste 7 etmalen en de afwezigheid een verplichtend karakter heeft, dat inherent is aan het werk (b.v. werk op een booreiland, grote vaart).
- Bij het bepalen welke werkzaamheden als gebruikelijke zorg worden beschouwd, wordt geen onderscheid gemaakt o.b.v. sexe, religie, cultuur, wijze van inkomensverwerving of persoonlijke opvattingen.

Bepaalde persoonlijke omstandigheden kunnen van invloed zijn op de normering en uitgangspunten voor gebruikelijke zorg. Het gaat om de volgende zaken:

- Gezondheidsproblemen (i.c.m. een baan of opleiding) kunnen er de oorzaak van zijn dat huisgenoten niet de gebruikelijke zorg kunnen leveren.
- (Dreigende) overbelasting, met name veroorzaakt door gezondheidsproblemen.
- Overbelasting moet medisch worden aangetoond. Een indicatie voor hulp bij het huishouden in geval van overbelasting is in principe kortdurend, bedoeld om de situatie aan te passen. Wanneer de overbelasting veroorzaakt wordt door een combinatie van werk/opleiding, gebruikelijke zorg en andere activiteiten, gaan werk/opleiding en gebruikelijke zorg voor.
- Kennelijke onredelijkheid en onbillijkheid is een reden om van de criteria voor gebruikelijke zorg af te wijken.
- Tenslotte kan soepeler omgegaan worden met de normering van gebruikelijke zorg als de zorgvrager maar een korte levensverwachting heeft.
De maatwerker moet huisgenoten die gebruikelijke of mantelzorg verlenen, horen om vast te stellen welke taken zij verrichten en hoe zij die belasting ervaren t.o.v. hun maatschappelijke participatie. Een mantelzorger van buiten wordt alleen op verzoek van de zorgvrager gehoord.

Voor het bepalen van de aanwezigheid van huisgenoten wordt gekeken naar de inschrijvingen in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Alle bewoners van een adres volgens het GBA worden gezien als één leefeenheid. Indien sprake is van kamerverhuur wordt de huurder van de desbetreffende ruimte niet tot het huishouden gerekend.

1. Huishoudelijke werkzaamheden, boodschappen, maaltijden

1.1 Licht huishoudelijk werk

Het licht huishoudelijk werk omvat activiteiten en een benodigde normtijd in minuten per week voor de 'gemiddelde cliëntsituatie' zoals in de tabel hierna weergegeven. Hierbij zijn de activiteiten voor de verschillende ruimten samengevoegd.

Nr.	Activiteiten	Normtijd in minuten per week Gemiddelde cliëntsituatie
1.1.1	Licht huishoudelijk werk <ul style="list-style-type: none"> • Stof afnemen hoog • Stof afnemen midden • Stof afnemen laag • Opruimen • Zitmeubels afnemen • Afval opruimen • Afwassen en/of vaatwasser in-en uitruimen	Totaal: 41 minuten* <i>(* totaal afgerond op hele minuten)</i>

Het opruimen binnen licht huishoudelijk werk omvat kleine opruimwerkzaamheden alvorens de huishoudelijke hulp kan beginnen met schoonmaken.

Het kan zijn dat cliënten zelf of mensen rond de cliënt een deel van de activiteiten uitvoeren in plaats van dat dit door een huishoudelijke hulp moet worden gedaan. Dan kan aftrek van als maatwerkvoorziening toe te kennen minuten plaatsvinden. In onderstaande tabel worden de mogelijke aftrek-minuten weergegeven.

	Minder tijd indiceren als:	Aftrek in minuten
	Cliënt of anderen voeren activiteit uit in plaats van huishoudelijke hulp:	
1.1.2	• Stof afnemen hoog, tastvlakken, luchtfilters	• 4,3 minuten
1.1.3	• Stof afnemen midden	• 14,4 minuten
1.1.4	• Stof afnemen laag	• 8,0 minuten
1.1.5	• Opruimen	• 0,4 minuten
1.1.6	• Zitmeubels afnemen	• 0,7 minuten
1.1.6	• Afval opruimen	• 4,7 minuten
1.1.7	• Afwassen - vaatwasser	• 8,7 minuten

1.2 Zwaar huishoudelijk werk

Het zwaar huishoudelijk werk omvat activiteiten en een benodigde normtijd in minuten per week voor de 'gemiddelde cliëntsituatie' zoals in de tabel hierna weergegeven. Hierbij zijn de activiteiten voor de verschillende ruimten samengevoegd.

Nr.	Activiteiten	Normtijd in minuten per week Gemiddelde cliëntsituatie
1.2.1	Zwaar huishoudelijk werk <ul style="list-style-type: none"> • stofzuigen • dweilen • gordijnen wassen, reinigen lamellen/luxaflex, deuren/deurposten nat, radiatoren reinigen, matras draaien • bed verschonen/opmaken • keukenblok buiten/binnen etc. reinigen, keukenapparatuur reinigen • badkamer schoonmaken • trap stofzuigen • ramen wassen binnenzijde 	Totaal: 71 minuten* (* totaal afgerond op hele minuten)

Het kan zijn dat cliënten zelf of mensen rond de cliënt een deel van de activiteiten uitvoeren in plaats van dat dit door een huishoudelijke hulp moet worden gedaan. Dan kan aftrek van als maatwerkvoorziening toe te kennen minuten plaatsvinden. In onderstaande tabel worden de mogelijke aftrek-minuten weergegeven.

In veel cliëntsituaties is het overigens niet gebruikelijk dat het zwaar huishoudelijk werk door de cliënt of diens netwerk wordt overgenomen.

Nr.	Minder tijd indiceren als:	Aftrek in minuten
	Cliënt of anderen voeren activiteit uit in plaats van huishoudelijke hulp:	
1.2.2	<ul style="list-style-type: none"> • stofzuigen woonkamer 	<ul style="list-style-type: none"> • 8,5 minuten
1.2.3	<ul style="list-style-type: none"> • stofzuigen overige ruimten en trap 	<ul style="list-style-type: none"> • 12,0 minuten
1.2.4	<ul style="list-style-type: none"> • dweilen 	<ul style="list-style-type: none"> • 9,9 minuten
1.2.5	<ul style="list-style-type: none"> • gordijnen wassen, reinigen lamellen/luxaflex, deuren/deurposten nat, radiatoren reinigen, binnenzijde kastjes en keukenapparatuur, bovenzijde keukenkastjes, matras draaien 	<ul style="list-style-type: none"> • 3,3 minuten
1.2.6	<ul style="list-style-type: none"> • bed verschonen/opmaken 	<ul style="list-style-type: none"> • 4,2 minuten
1.2.7	<ul style="list-style-type: none"> • keukenblok, keukenapparatuur, tegelwand buitenzijde reinigen 	<ul style="list-style-type: none"> • 12,7 minuten
1.2.8	<ul style="list-style-type: none"> • badkamer schoonmaken 	<ul style="list-style-type: none"> • 18,4 minuten
1.2.9	<ul style="list-style-type: none"> • ramen wassen binnenzijde 	<ul style="list-style-type: none"> • 1,9 minuten

1.3 Wassen en strijken

Voor de compensatie van belemmeringen gericht op de activiteit 'wassen en strijken' heeft de gemeente Brunssum een algemene voorziening. Enkel als deze niet beschikbaar of onvoldoende compenserend is vanwege de specifieke beperkingen of bijzondere situatie van een cliënt, kan een maatwerkvoorziening worden ingezet.

Uit onderzoek is gebleken dat inwoners ook als ze ondersteuning van de gemeente op dit onderdeel vragen, ze vaak nog een deel van de activiteiten van het wassen en strijken zelf doen. De te indiceren tijd per week is te berekenen door de minuten op te tellen van de activiteiten die als maatwerkvoorziening worden geboden.

Ten aanzien van het strijken valt alleen het strijken van de bovenkleding onder deze maatwerkvoorziening.

Nr.	Activiteiten	Normtijd in minuten per week Gemiddelde cliëntsituatie
1.3.1	• was sorteren	• 1,8 minuten
1.3.2	• was in de machine stoppen	• 3,7 minuten
1.3.3	• was uit de machine halen	• 3,8 minuten
1.3.4	• sorteren naar droger of waslijn	• 3,1 minuten
1.3.5	• in de droger stoppen	• 1,4 minuten
1.3.6	• uit de droger halen	• 1,0 minuten
1.3.7	• ophangen aan de waslijn	• 8,0 minuten
1.3.8	• afhalen van de waslijn	• 1,3 minuten
1.3.9	• opvouwen	• 13,7 minuten
1.3.10	• strijken	• 19,8 minuten
1.3.11	• opbergen	• 4,9 minuten

1.4 Toeslagmogelijkheden licht en zwaar huishoudelijk werk

Bij het licht en zwaar huishoudelijk werk en het wassen en strijken kan het noodzakelijk zijn meer tijd in te zetten dan toereikend is in de 'gemiddelde cliëntsituatie' met volledige overname van activiteiten.

Hiervoor hanteren we de in de volgende tabel opgenomen maximale normtijden per week per toeslagmogelijkheid op grond van de specifieke situatie van de cliënt. Hiervan kan gemotiveerd naar beneden toe worden afgeweken als deze extra ondersteuningstijd niet volledig benodigd is.

Als sprake is van inzet van deze toeslagmogelijkheden, dan is vaak sprake van hulp en ondersteuning op twee of meer momenten in de week.

Nr.	Situatie cliënt	Normtijd toeslag in minuten per week
1.4.1	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen onder de 12 jaar	<ul style="list-style-type: none"> • 30 minuten per kind/week, max. 90 minuten totaal
1.4.2	<ul style="list-style-type: none"> • Psychogeriatrische problematiek / gedragsproblematiek	<ul style="list-style-type: none"> • 30 minuten
1.4.3	<ul style="list-style-type: none"> • Allergie of aandoening aan de luchtwegen in een gesaneerde omgeving	<ul style="list-style-type: none"> • 60 minuten
1.4.4	<ul style="list-style-type: none"> • Grote woning met een hoge bezettingsgraad	<ul style="list-style-type: none"> • 60 minuten
1.4.5	<ul style="list-style-type: none"> • Hoge vervuilingsgraad als gevolg van beperkingen van de cliënt, niet als gevolg van de bestaande leefwijze.	<ul style="list-style-type: none"> • 60 minuten

Toeslagmogelijkheid bij extra slaapkamers of logeerkamers

Als sprake is van extra slaapkamers of logeerkamers in de woning, dan is het afhankelijk van het 'wel' of 'niet' gebruiken van deze kamers hoeveel normtijd hiervoor aan de orde is. Gebruik van een extra slaapkamer kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als een paar apart slaapt. Dit kan ook kind(eren) betreffen. Van een gebruiker van een logeerkamer wordt verwacht dat deze ook meehelpt deze weer even aan kant te maken. Een 'niet' in gebruik zijnde slaapkamer wordt op basis van hygiëne-advies van GGD-Nederland eens per maand schoongemaakt.

Nr.	Situatie cliënt	Normtijd toeslag in minuten per week
1.4.6	<ul style="list-style-type: none"> • Extra slaapkamer / logeerkamer WEL in gebruik	<ul style="list-style-type: none"> • 18 minuten per week/kamer
1.4.2	<ul style="list-style-type: none"> • Extra slaapkamer / logeerkamer NIET in gebruik	<ul style="list-style-type: none"> • 5 minuten per week/kamer

2. Indirecte tijd

Naast de tijd die de hulp direct bezig is met werkzaamheden, is altijd ook sprake van indirecte tijd. Deze wordt eveneens geïndiceerd als onderdeel van de totale te indiceren tijd voor de maatwerkvoorziening. Indirecte tijd is de tijd die de hulp per bezoek besteedt aan aankomst en vertrek, administratie en sociale interactie met de cliënt. Hierbij gaat het om de tijd dat de hulp in de woning van de cliënt aanwezig is, niet om reistijd.

Verder maakt ook de signaleringsfunctie in Brunssum onderdeel uit van de maatwerkvoorziening HbH. De signaleringsfunctie is een belangrijke taak van de huishoudelijke hulp. Deze functie is geborgd in de indirecte tijd waarin het contact met de cliënt een plek heeft. Juist in dat contact kan de huishoudelijke hulp zijn of haar signalerende taak goed uitvoeren. Maar uiteraard vindt signalering ook plaats gedurende de totale tijd dat een huishoudelijke hulp bij de cliënt aan het werk is.

De indirecte tijd betreft 22 minuten per wekelijks bezoek waarin licht huishoudelijk werk, zwaar huishoudelijk werk en/of wassen en strijken aan de orde is. Als de hulp meer keren per week komt, dan is een lager aantal minuten indirecte tijd per bezoek aan de orde.

Voor elk bezoek in verband met maaltijden (zie hst. 3) dat plaatsvindt apart van een bezoek waarin huishoudelijke werkzaamheden of andere werkzaamheden (verzorging bijvoorbeeld) worden uitgevoerd, is sprake van 5 minuten extra toe te kennen indirecte tijd.

Nr.	Activiteiten	Normtijd
2.1	<ul style="list-style-type: none"> Indirecte tijd (als sprake is van licht huishoudelijk werk, zwaar huishoudelijk werk en/of wassen en strijken)	<ul style="list-style-type: none"> 22 minuten per week (per keer)
2.2	<ul style="list-style-type: none"> Indirecte tijd (bij maaltijden)	<ul style="list-style-type: none"> 5 minuten per bezoek

3. Maaltijden en boodschappen

3.1 Maaltijden

Voor de compensatie van belemmeringen gericht op de activiteit 'maaltijden' heeft de gemeente Brunssum een collectieve voorziening. Enkel als deze niet beschikbaar of onvoldoende compenserend is vanwege de specifieke beperkingen of bijzondere situatie van een cliënt, kan een maatwerkvoorziening worden ingezet.

In geval van een maatwerkvoorziening voor maaltijden is het in de praktijk volledig maatwerk wat voor iemand nu precies nodig is. Daarom wordt hier niet met een tijdnorm gewerkt, dit wordt op maat van de situatie van de cliënt geïndiceerd. Hierbij blijkt in de praktijk vaak sprake te zijn van verdeling van de maaltijden over verschillende uitvoerders, zoals de huishoudelijke hulp, de verzorging/verpleging, een familielid, en dergelijke.

Indicatief zijn hierbij de volgende normtijden van toepassing. Waarbij waar mogelijk een combinatie wordt gemaakt van 2 broodmaaltijden. Dit is exclusief 5 minuten indirecte tijd per bezoekje dat hiervoor benodigd is, indien dit op een apart moment plaatsvindt (zie hst. 2).

Nr.	Activiteiten	Normtijd
3.1.1	<ul style="list-style-type: none"> • Broodmaaltijd gereed maken	<ul style="list-style-type: none"> • 15 minuten per keer, maximaal 2 x per dag
3.1.2	<ul style="list-style-type: none"> • Maaltijd opwarmen	<ul style="list-style-type: none"> • 15 minuten per keer
3.1.3	<ul style="list-style-type: none"> • Maaltijdbereiding	<ul style="list-style-type: none"> • 30 minuten per keer

3.2 Boodschappen

De gemeente Brunssum heeft voor 'boodschappen doen' een voldoende beschikbaar en adequaat voorliggend aanbod. Enkel als deze niet beschikbaar of onvoldoende compenserend is vanwege de specifieke beperkingen of bijzondere situatie van een cliënt, kan hiervoor een maatwerkvoorziening worden ingezet. Deze tijd is inclusief de indirecte tijd.

Een maatwerkvoorziening boodschappen doen, kent de volgende tijdsnormering:

Nr.	Activiteiten	Normtijd
3.2.1	Boodschappen (boodschappenlijst maken, boodschappen doen en opruimen van de boodschappen)	<ul style="list-style-type: none"> • 51 minuten per week

Toeslagmogelijkheid

Bij het boodschappen doen kan het noodzakelijk zijn meer tijd in te zetten dan toereikend is in de 'gemiddelde cliëntsituatie'. Hiervoor hanteren we de in de volgende tabel opgenomen maximale normtijd toeslag per week op grond van de specifieke situatie van de cliënt. Hiervan kan gemotiveerd naar beneden toe worden afgeweken als deze niet volledig benodigd is.

Nr.	Situatie cliënt	Normtijd toeslag in minuten per week
3.2.2	Omvang van het gezin is meer dan 4 personen en/of er is sprake van kinderen onder de 12 jaar	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal 45 minuten per week

4. Organisatie van het huishouden

Het kan voor de cliënt noodzakelijk zijn om een maatwerkvoorziening te bieden voor de organisatie van het huishouden, met een tijdelijk of langdurend karakter. Deze tijd is inclusief de indirecte tijd.

Nr.	Activiteiten	Normtijd
4.1	<ul style="list-style-type: none"> Organisatie van het huishouden	<ul style="list-style-type: none"> 30 minuten per week

Toeslagmogelijkheid

Ten aanzien van het bieden van ondersteuning bij het organiseren van het huishouden kan het noodzakelijk zijn meer tijd in te zetten dan toereikend is in de 'gemiddelde cliëntsituatie'. Maar dan alleen als geen individuele begeleiding is geïndiceerd. Hiervoor hanteren we de in de volgende tabel opgenomen maximale normtijd toeslag per week. Hiervan kan gemotiveerd naar beneden toe worden afgeweken als deze niet volledig benodigd is.

Nr.	Situatie cliënt	Normtijd toeslag in minuten per week
4.2	<ul style="list-style-type: none"> Bij matig/ernstig regieverlies	<ul style="list-style-type: none"> 30 minuten per week

5. Advies, instructie en voorlichting voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens

Het kan voor de cliënt noodzakelijk zijn om advies, instructie en voorlichting te bieden in relatie tot het huishouden.

Nr.	Activiteiten	Normtijd
5.1	<ul style="list-style-type: none"> • Advies, instructie en voorlichting	<ul style="list-style-type: none"> • maximaal 3x per week 30 minuten

Toeslagmogelijkheid

Ten aanzien van het bieden van advies, instructie en voorlichting kan het noodzakelijk zijn meer tijd in te zetten dan toereikend is in de 'gemiddelde cliëntsituatie'. Hiervoor hanteren we de in de volgende tabel opgenomen maximale normtijd toeslag per week. Hiervan kan gemotiveerd naar beneden toe worden afgeweken als deze niet volledig benodigd is.

Nr.	Situatie cliënt	Normtijd toeslagmogelijkheid in minuten per week
5.2	<ul style="list-style-type: none"> • I.g.v. communicatieproblemen	<ul style="list-style-type: none"> • maximaal 3 x per week 30 minuten extra gedurende maximaal 6 weken

6. Verzorging en/of opvang van kinderen

Kinderen tot 12 jaar worden tijdelijk in de thuissituatie verzorgd of opgevangen wanneer de reguliere verzorger(s) geheel of gedeeltelijk uitvalt/uitvallen. Dit gebeurt gedurende maximaal 3 maanden of zo veel korter als dat nodig is voordat een andere oplossing is gevonden. De aard en omvang van de ondersteuning is afhankelijk van leeftijd en ontwikkelingsfase van het kind en de omstandigheden.

Dit betreft volledig maatwerk, toegesneden op de situatie van de cliënt. Derhalve zijn hiervoor geen normtijden bepaald, dit moet echt op maat van de situatie worden ingericht en is afhankelijk van vele factoren.